

VYHLÁSENIE SÚŤAŽE

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Matica slovenská, Spolok slovenských spisovateľov, Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied, v. v. i., a Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí vyhlasujú

35. ročník

celoslovenskej literárnej súťaže s medzinárodnou účasťou

PREČO MÁM RÁD SLOVENČINU, PREČO MÁM RÁD SLOVENSKO.

Cieľom súťaže je formou slohových prác a pokusov o umelecké vyjadrenie myšlienok prostredníctvom poézie a prózy rozvíjať systematický a hlbší záujem detí a mladých ľudí o slovenský jazyk, jeho výrazovú bohatosť, o kultúru, ďalej upozorňovať na dôležité udalosti v živote Slovákov, na osobnosti, ktoré sa zapísali do histórie slovenského národa, a zároveň udržiavať kultúrne tradície či formovať aktívny prístup k súčasnému daniu.

35. ročník súťaže sa bude niesť v znamení **Roka Viliama Paulinyho-Tótha**, keďže prebieha v školskom roku 2026/2027, keď si pripomíname 150. výročie úmrtia tohto významného národného dejateľa generácie mladších štúrovcov, politika, publicistu a spisovateľa. V júni 2026 sme si zároveň pripomenuli 200. výročie jeho narodenia. Aktuálny ročník je zároveň mimoriadne bohatý na okružle výročia osobností a udalostí, ktoré významne ovplyvnili slovenskú národnú históriu a kultúru, medzi nimi:

Národní dejatelia, spisovatelia a publicisti:

Móric Beňovský (* 20. 9. 1746) – slovenský cestovateľ, objaviteľ, moreplavec, vojak a spisovateľ,
Štefan Moyzes (* 24. 10. 1797) – národný dejateľ, pedagóg a prvý predseda Matice slovenskej,
Michal Miloslav Hodža (* 22. 9. 1811) – jazykovedec a spolukodifikátor spisovnej slovenčiny,
Jozef Miloslav Hurban (* 19. 3. 1817) – spolukodifikátor spisovnej slovenčiny a prvý predseda Slovenskej národnej rady,
Janko Matúška († 11. 1. 1877) – básnik a autor textu štátnej hymny *Nad Tatrou sa blýska*,
Ján Kollár († 24. 1. 1852) – spisovateľ, básnik a autor lyrickej skladby *Slávy dcera*,
Terézia Vansová (* 18. 4. 1857) – spisovateľka prvej vlny slovenského literárneho realizmu,
Božena Slančíková-Timrava (* 2. 10. 1867) – prozaička a dramatička slovenského kritického realizmu,
Andrej Sládkovič († 20. 4. 1872) – básnik slovenského romantizmu a autor diel *Marína* a *Detvan*,
Jonáš Záborský (* 3. 2. 1812 – † 23. 1. 1876) – historik, spisovateľ a básnik slovenského realizmu,
Samuel Tomášik († 10. 9. 1887) – básnik, prozaik a autor hymnickej piesne *Hej, Slováci*,
Hana Ponická (* 15. 7. 1922) – spisovateľka, prekladateľka a protikomunistická disidentka,
Matúš Dula († 13. 6. 1926) – predseda Slovenskej národnej rady a Matice slovenskej, signatár Martinskej deklarácie,
Miroslav Válek (* 17. 7. 1927) – básnik modernej slovenskej poézie 20. storočia,
Karol Anton Medvecký († 12. 12. 1937) – etnograf, múzejník a signatár Martinskej deklarácie,
Martin Rázus († 8. 8. 1937) – básnik, dramatik a prozaik medzivojnovnej slovenskej literatúry,
Dušan Dušek (* 4. 1. 1946) – spisovateľ, básnik, scenárista a autor literatúry pre deti a mládež,
Rudolf Dilong († 7. 4. 1986) – básnik, spisovateľ a predstaviteľ slovenskej katolíckej moderny.

Maliari:

Koloman Sokol (* 12. 12. 1902) – maliar, ilustrátor a „otec modernej slovenskej grafiky“,
Ľudovít Fulla (* 27. 2. 1902) – grafik, ilustrátor a jeden zo zakladateľov moderného maliarstva,
Albín Brunovský († 20. 1. 1997) – najvýznamnejší grafik a knižný ilustrátor konca 20. storočia,
Viktor Kubal († 24. 4. 1997) – výtvarník a zakladateľ slovenskej animovanej tvorby.

Udalosti:

prvý politický programový dokument **Memorandum národa slovenského** (6. – 7. 6. 1861),
otvorenie **prvého slovenského gymnázia v Revúcej** (16. 9. 1862).

Nemôžeme zabudnúť ani na významné výročia zo života zahraničných Slovákov:

František Vnuk (* 8. 4. 1926) – aktívny historik, predstaviteľ slovenského exilu žijúci v Austrálii,
Alexander Rudnay († 13. 9. 1831) – národný dejateľ, kardinál, ostrihomský arcibiskup, uhorský
prímas,

Zuzana Medved'ová (* 5. 10. 1897) – prvá akademická maliarka vojvodinských Slovákov,

Michal Babinka (* 25. 8. 1927) – spisovateľ literatúry dolnozemskej Slovákov vo Vojvodine,

Martin Kmet' (* 19. 2. 1926) – etnomuzikológ a skladateľ z prostredia vojvodinských Slovákov,

Michal Bosák († 18. 2. 1937) – významný slovenský bankár, filantrop a krajaný činiteľ v USA,
osídlenie obce **Mlynky v Maďarsku Slováckmi** (1747),

osídlenie mesta **Kovačice Slováckmi** (1802),

založenie **Slovenskej ligy v Amerike** (30. 5. 1907).

V 35. ročníku súťaže privítame aj príbehy detí a mladých ľudí zobrazujúce život v ich regióne, meste alebo obci, ako aj spracovanie tém o uznávaných regionálnych osobnostiach a udalostiach. V súťažných prácach môžu žiaci a študenti na základe vlastných skúseností a postrehov vyjadriť svoj postoj k takým hodnotám, akými sú priateľstvo, rodina, pochopenie a pomoc iným. Téma súťaže poskytuje učiteľom slovenského jazyka a literatúry, geografie, dejepisu a ďalších predmetov možnosť motivačne využiť medzipredmetové vzťahy, prácu s informáciami, rozvíjanie kritického myslenia a uplatnenie zážitkových foriem vo vyučovaní aj v záujmovej činnosti.

Súťaž je určená pre žiakov a študentov všetkých typov a druhov základných a stredných škôl na území Slovenskej republiky, ako aj všetkých typov a druhov základných a stredných škôl, vzdelávacích centier, víkendových škôl a organizácií Slovákov žijúcich v zahraničí.

Do celoštátneho kola môže **v každej kategórii postúpiť najviac päť súťažných prác v slovenskom jazyku z jednej školy.**

Súťažné práce sa budú posudzovať v štyroch kategóriách:

- v 1. kategórii práce žiakov 1. stupňa základných škôl (2. – 4. ročník),
- v 2. kategórii, ktorá sa člení na:
 - 2A kategóriu – práce žiakov 2. stupňa základných škôl (5. a 6. ročník) a prímý osemročných gymnázií,
 - 2B kategóriu – práce žiakov 2. stupňa základných škôl (7., 8. a 9. ročník) a sekundy, tercie a kvarty osemročných gymnázií,
- v 3. kategórii práce študentov stredných škôl a kvinty až oktávy osemročných gymnázií,
- v 4. kategórii práce žiakov a študentov zo zahraničia v slovenskom jazyku.

Každá práca musí mať priamo v dokumente informáciu o žiakovi: meno a priezvisko, súťažná kategória, názov školy s adresou, ročník/trieda a vek, názov práce, meno učiteľa, ktorý žiaka pripravoval. **Požadovaný rozsah práce je cca 1 – 4 normostrany.**

Predmetom posudzovania budú len originálne autorské práce. Plagiátorstvo je nepripustné. Porota diskvalifikuje aj práce vytvorené pomocou umelej inteligencie. Prihlasovatelia zodpovedajú za dodržanie súťažných podmienok a potvrdzujú, že autormi zaslaných súťažných textov sú skutočne žiaci a študenti, ktorých práce neboli ešte posudzované v tejto súťaži ani v iných súťažiach. Práce, pri ktorých sa zistí nedodržanie súťažných podmienok, budú z celoslovenského kola súťaže vyradené.

Prihlasovací formulár pre zahraničných účastníkov a organizačný poriadok súťaže sú uverejnené na internetovej stránke [Národného inštitútu vzdelávania a mládeže \(www.nivam.sk\)](http://www.nivam.sk). Organizačný poriadok súťaže je dostupný aj na webovom sídle [Ministerstva kultúry Slovenskej republiky \(www.culture.gov.sk\)](http://www.culture.gov.sk) a na webovom sídle Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (www.uszz.sk).

Súťažné práce, ktorých autormi sú Slováci žijúci v zahraničí, zašlú ich prihlasovatelia zo zahraničia spolu s vyplneným **prihlasovacím formulárom** na mejlovú adresu sutaz@uszz.sk.

Školy zo Slovenskej republiky zaevidujú súťažné práce žiakov a prihlásia ich **elektronicky** prostredníctvom **EduPage** (rovnakým spôsobom, ako prihlasujú žiakov na olympiády). Po prihlásení žiaka do súťaže je potrebné vygenerovaný kód vložiť do okna na stránke www.onlineolympiady.sk, spustiť „test“ a do pripravených okienok podľa pokynov priložiť text súťažnej práce vo formáte Word (.doc). Za platnú prihlášku do súťaže sa považuje kompletná registrácia v systéme EduPage spolu s priloženým súborom súťažnej práce vo formáte Word.

Školy, ktoré **nepoužívajú EduPage**, môžu získať zadarmo základnú verziu EduPage s modulom súťaží (je potrebné napísať na: sutaze@asc.sk, obratom školy dostanú inštrukcie ako postupovať).

**UZÁVIERKA SÚŤAŽNÝCH PRÁC ZO SLOVENSKA AJ ZO ZAHRANIČIA JE
31. januára 2027 DO POLNOCI.**

O ďalšie informácie môžu záujemcovia požiadať *Národný inštitút vzdelávania a mládeže* mejlom na adrese igor.furdik@nivam.sk; *Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky* mejlom na adrese statnyjazyk@culture.gov.sk; *Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí* mejlom na adrese sutaz@uszz.sk.

Odborné poroty vyberú v každej súťažnej kategórii kandidátov na **Hlavnú cenu, Cenu poroty** a **Čestné uznanie**. V každej súťažnej kategórii môže byť udelená aj **Osobitná cena poroty**. Umiestnenie žiaka v celoštátnej súťaži sa zohľadňuje pri prijímacom konaní na všetky odbory vzdelávania stredných škôl. Učitelia a školy budú ocenení osobitne na základe počtu a úrovne zaslaných súťažných prác.

35. ročník súťaže sa koná pod záštitou

**prezidenta Slovenskej republiky Petra Pellegriniho,
ministra školstva, výskumu, vývoja a mládeže Tomáša Druckera
a ministerky kultúry Martiny Šimkovičovej.**

**SLÁVNOSTNÉ VYHLÁSENIE VÝSLEDKOV 35. ROČNÍKA SÚŤAŽE SA USKUTOČNÍ
3. JÚNA 2027 V NOVÝCH ZÁMKOCH.**

Bratislava 30. septembra 2026

Za vyhlasovateľov súťaže

RNDr. Roman Lehotský
vedúci oddelenia podpory nadaných a talentovaných detí a mládeže,
Národný inštitút vzdelávania a mládeže